

латово (обр. 93) въ долината на р. Марица, съ висящитѣ свободни легла на сводоветѣ на чардацитѣ. Подобна по контура на палатовската къща е вториятъ образецъ на другата къща въ сѫщото с. Баница (обр. 90). При нея нѣма висящъ сводъ, което е сѫществена разлика, тѣй като изпускането на единъ конструктивно необходимъ елементъ показва едно сѫществено различие въ разбиранията и схващането на формата отъ майстора строителъ. Тоя мотивъ е чисто византийски и се наблюдава въ руската селска църква, гдето е преминалъ отъ Византия.

Полска къща отъ долината на р. Марица.

Къща въ с. Узунджово (обр. 91). — Тя е безъ зимникъ и се състои отъ две помещения съвършено отдѣлени едно отъ друго и съ навесъ, заемашъ цѣлиятъ фронтъ на сградата. И дветѣ помещения се вхождатъ отъ навеса-чардакъ, тука наричанъ „сачакъ“. Едното пространство е „къща“, а другото се нарича „ занца“, което напомня едно отъ помещенията на къщата въ с. Каменица и троилодитната къща въ плевенските села. Помещението „одъръ“ въ сачака е отъ най-ново време и не е присъщо на нормалната жилищна къща на района. Преди построяването на тоя одъръ, сегашната занца е била соба къмъ „къщата“. При това положение сградата е била въ своята форма на чиста полска къща отъ тази покрайнина. Присъствието на огнища и въ дветѣ помещения е не нормално, въ „ занцата“ огнището е въ последствие и временено поставено. Характерно е разполагането на огнището върху външната стена, което показва, че и дветѣ пространства сѫ се отоплявали съ огнища. Дюшемето е утѣлкана и заравнена жълта глина, чийто редъкъ разтворъ е послужилъ за обагряне и върху долнитѣ 50 см. отъ лицевата стена. Прозорци има само отпредъ. На единия край на сградата, на линия съ помещенията, долепена до сградата е пещъта.

При сгради по-голѣми, съ повече помещения, разположението не се изменя: новите помещения се редятъ въ страни, като паралелно съ удължения фронтъ на сградата расте и сачака. Когато това удължаване стане значително и дълбината почва да действа отегчително въ външния изгледъ, става едно раздвижване само на чардака, като сѫщия въ срѣдата се разшири въ квадратенъ анексъ наподобяващъ много чардака на планинската къща.